

**Program służących działaniom profilaktycznym
mający na celu udzielenie specjalistycznej pomocy,
zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych
metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach
zagrożonych przemocą domową**

Rybnik 2024 rok

I Wstęp.....3

II Podstawa prawna.....	3
III Diagnoza zjawiska przemocy w Powiecie Rybnickim.....	3
IV Cele programu.....	8
V Adresaci programu.....	9
VI Czas realizacji programu.....	9
VII Źródła finansowania programu.....	9
VIII Monitoring i sprawozdawczość.....	10
WYKAZ.....	11

I Wstęp

Rodzina odgrywa w życiu każdego człowieka bardzo ważną rolę. Ogromny wpływ na to kim stanie się w przyszłości dziecko mają sposób wychowania, stosowane przez opiekunów metody wychowawcze oraz zwyczaje, które panują w każdej rodzinie. Do prawidłowego rozwoju młodego człowieka niezbędna jest atmosfera przepelniona miłością i akceptacją, właściwa opieka i ochrona, która zapewnia poczucie bezpieczeństwa. Nieprawidłowe funkcjonowanie rodziny, występowanie negatywnych zjawisk społecznych często opartych na agresji, przemocy psychicznej i fizycznej może prowadzić u dzieci i młodzieży, również w ich późniejszym dorosłym życiu do wzrostu zachowań demoralizujących. W związku z tym istnieje potrzeba podejmowania działań profilaktycznych mających na celu wspieranie rodziny i korygowanie niewłaściwych metod wychowawczych.

II Podstawa prawna

Zapis art. 6 ust. 3 pkt. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej wskazuje, że do zadań własnych powiatu należy opracowanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową.

III Diagnoza zjawiska przemocy w Powiecie Rybnickim

LICZBA MIESZKAŃCÓW POWIATU RYBNICKIEGO

W powiecie rybnickim na dzień 31.12.2022r. mieszkało 75 021 osób. Liczba ludności w poszczególnych gminach prezentowała się następująco:

Czerwionka –Leszczyny – 39 091

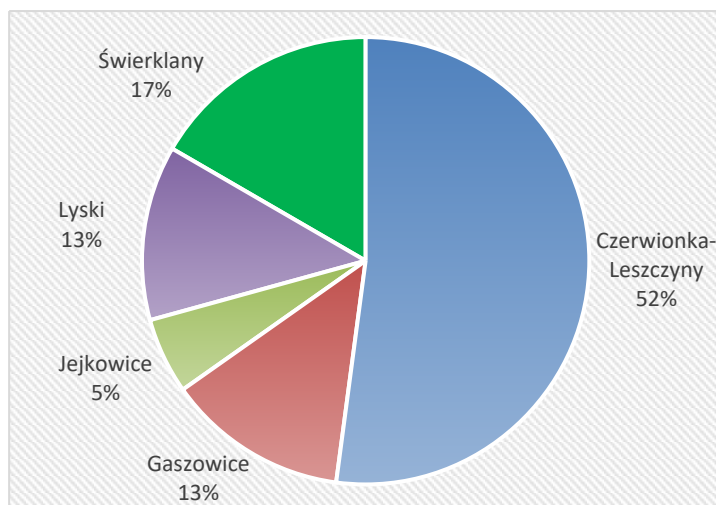
Gaszowice – 9843

Lyski-9480

Jejkowice- 4122

Świerklany-12 485

PROCENTOWY WYKAZ MIESZKAŃCÓW POWIATU

DANE Z URZĘDÓW GMIN POWIATU RYBNICKIEGO

LICZBA RODZIN DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ NA TERENIE POWIATU RYBNICKIEGO W LATACH 2020-2022

Gmina	Rok 2020	Rok 2021	Rok 2022
Czerwionka-Leszczyny	112	149	180
Gaszowice	21	19	20
Jejkowice	9	10	6
Lyski	11	19	13
Świerklany	39	57	44
RAZEM:	192	254	263

Ośrodki pomocy społecznej z terenu powiatu rybnickiego.

Niniejsze zestawienie prezentujące wzrost liczby rodzin doznających przemocy domowej odnosi się przede wszystkim do największej z – Czerwionki-Leszczyny. W pozostałych gminach liczba rodzin doznających przemocy domowej spadła lub utrzymuje się na podobnym poziomie. Odnosząc dane do liczby mieszkańców poszczególnych gmin można zauważyć, że problem przemocy domowej w najmniejszym stopniu dotyka mieszkańców gmin Lyski i Jejkowice.

LICZBA OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ Z UWZGLĘDNIENIEM PŁCI I WIEKU W GMINACH POWIATU RYBNICKIEGO W LATACH 2020-2022

Gminy powiatu rybnickiego	Kobiety			Mężczyźni			Małoletni			Suma		
	2020	2021	2022	2020	2021	2022	2020	2021	2022	2020	2021	2022
Czerwionka-Leszczyny	94	106	146	10	16	32	110	170	81	214	292	259
Gaszowice	21	18	17	2	3	3	21	31	11	44	52	31
Jejkowice	9	10	6	4	3	1	15	16	9	28	29	16
Lyski	10	15	11	2	3	1	8	13	15	20	31	27
Świerklany	36	38	33	5	9	4	3	63	7	44	110	44
RAZEM:	170	187	213	23	34	41	157	293	123	350	514	377
	570			98			573			1241		

Ośrodki pomocy społecznej z terenu powiatu rybnickiego.

Wśród osób doświadczających przemocy domowej największą i rosnącą grupę stanowią kobiety. Wyjątek stanowi rok 2021, w którym największą grupę stanowiły osoby małoletnie (57%), szczególnie zamieszkujące Czerwionkę-Leszczyny. Najrzadziej w tej grupie znajdują się mężczyźni, jednak ich udział wyraźnie wzrasta (o 43% na przestrzeni 3 ostatnich lat).

W strukturach Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Rybniku funkcjonuje Punkt Interwencji Kryzysowej. Celem pracy Punktu Interwencji Kryzysowej jest udzielanie pomocy i wsparcia ludziom min. doświadczającym trudności z powodu zaburzeń zdrowia, problemów w funkcjonowaniu osobistym, małżeńskim, rodzinnym lub zawodowym, dotkniętym przemocą i wszelkimi uzależnieniami z terenu Powiatu Rybnickiego. Oferowana pomoc i wsparcie są bezpłatne, świadczone osobom i rodzinom bez względu na posiadany dochód, sytuację bytową i materialną.

W ramach Punktu Interwencji Kryzysowej mieszkańcy Powiatu Rybnickiego mają możliwość skorzystania z:

- konsultacji i terapii psychologicznej
- poradnictwa i konsultacji prawnych
- poradnictwa i konsultacji w zakresie uzależnień i przemocy
- psychoterapii (w tym min. terapię rodzinną, małżeńską i par oraz indywidualną)
- udziału w programie psychoedukacyjnym „Szkola dla rodziców i wychowawców”
- udziału w grupach wsparcia

- udział w programie korekcyjno – edukacyjnym dla osób stosujących przemoc w rodzinie
- udziału w programie psychologiczno – terapeutycznym dla osób stosujących przemoc w rodzinie
- telefonu zaufania pod nr tel 32 426 00 33 wew. 20

LICZBA OSÓB WSPARTYCH DZIAŁANAMI PUNKTU INTERWENCJI KRYZYSOWEJ W LATACH 2020-2022

Lp.		2020	2021	2022
1.	Liczba osób objętych wsparciem	175	179	132
2.	Szkoła rodziców	0	5	0

PCPR w Rybniku

DZIAŁALNOŚĆ PUNKTU INTERWENCJI KRYZYSOWEJ ZA ROK 2023

L.p.	Nazwa specjalisty	Liczba porad/konsultacji:	
		stacjonarnych	telefonicznych
1	Konsultant ds. przemocy oraz uzależnień	61	8
2	Psycholog	110	3
3	Psychoterapeuta	148	-
4	Radca prawny	9	-
	Razem:	328	11

Osoby dotknięte przemocą domową, znajdujące się w sytuacji kryzysowej, miały możliwość uzyskania schronienia i konsultacji w Powiatowym Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Wodzisławiu Śląskim. W roku 2022 z konsultacji skorzystało dziewięć kobiet i troje mężczyzn. W roku 2023 z konsultacji skorzystało jedenaście kobiet i osiem mężczyzn.

WSPARCIE UDZIELANE PRZEZ POWIATOWY SPECJALISTYCZNY OŚRODEK WSPARCIA DLA OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE W WODZISŁAWIU ŚLĄSKIM

Lp.	Wspierani	2022		2023	
		pobyty stały	konsultacje	pobyty stały	konsultacje
1.	Kobiety	0	9	0	11
2.	Mężczyźni	0	3	0	8

3.	Dzieci	0	0	0	0
	RAZEM:	0	12	0	19

Powiatowy Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Wodzisławiu Śląskim.

Od 15.05.2020 r. Powiat Rybnicki współpracuje z Ośrodkiem wsparcia – Centrum Matki z Dzieckiem MAJA. Siedziba ośrodka znajduje się w Raciborzu przy ul. Sempołowskiej 5. Do tej pory ze wsparcia ośrodka skorzystało sześć osób w tym jeden mężczyzna.

TABELA 13. LICZBA OSÓB OBJĘTYCH PROCEDURĄ „NIEBIESKIEJ KARTY”

Gminy powiatu rybnickiego	Kobiety			Mężczyźni			Małoletni			Suma		
	2020	2021	2022	2020	2021	2022	2020	2021	2022	2020	2021	2022
Czerwionka-Leszczyzny	112	140	b.d	112	143	b.d	110	170	b.d	334	453	683
Gaszowice	21	20	b.d	27	19	b.d	21	31	b.d	69	70	46
Jejkowice	10	10	b.d	12	12	b.d	15	19	b.d	37	41	26
Lyski	12	20	b.d	13	26	b.d	8	13	b.d	33	59	19
Świerklany	55	44	b.d	54	53	b.d	49	63	b.d	158	160	193
RAZEM:	210	234	b.d	218	253	b.d	203	296	b.d	631	783	967

Gminne Zespoły Interdyscyplinarne z terenu powiatu rybnickiego

Na terenie powiatu rybnickiego problem przemocy domowej występuje we wszystkich gminach. Stale wzrasta liczba rodzin doznających przemocy domowej, jak i liczba osób doświadczających przemocy w środowisku domowym. Utrzymuje się stale wzrostowa procedura uruchamiania „Niebieskiej Karty”. Grupą najbardziej osób pokrzywdzoną są kobiety i osoby małoletnie.

Niewielkie jest zainteresowanie ofertą działań o charakterze profilaktycznym i korekcyjno-edukacyjnym dla sprawców przemocy terenie powiatu rybnickiego. Punktu Interwencji Kryzysowej oferuje wsparcie dla osób doznających kryzysu. Wzrasta ilość mieszkańców powiatu, którzy korzystają z pomocy pracowników punktu (psycholog, psychoterapeuta, konsultant ds. przemocy i uzależnień, radca prawny). Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie jest jednostką wsparcia specjalistycznego. W związku z tym faktem mieszkańcy mogą korzystać z poradnictwa oferowanego przez koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, pedagogów, psychologów czy pracowników socjalnych.

IV Cele programu

1. Głównym celem programu jest zmniejszenie skali przemocy wśród rodzin i dzieci oraz poprawa sytuacji bezpieczeństwa rodzin i dzieci w powiecie rybnickim.

2. Cele szczegółowe

a.) Działania

-zapewnienie specjalistycznego poradnictwa, wsparcia psychologa, psychoterapeuty, konsultanta ds. przeciwdziałania przemocy osobom wymagającym pomocy

-propagowanie właściwych metod wychowawczych i postaw rodzicielskich poprzez zwiększanie świadomości na temat negatywnych skutków wynikających ze stosowania przemocy (rozsyłanie ulotek, plakatów, zamieszczanie informacji na stronie PCPR)

-ulepszanie kompetencji i umiejętności wychowawczych rodziców

-współpraca z instytucjami, placówkami i organizacjami działającymi na rzecz pomocy dziecku i rodzinie

-bieżące szkolenia pracowników PCPR, kadr pomocy społecznej, pracowników szkół, przedszkoli, żłobków, innych instytucji, małoletnich dzieci i ich rodziców

b.) Oczekiwane efekty

- poszerzenie kompetencji pracowników PCPR, kadr pomocy społecznej, pracowników szkół, przedszkoli, żłobków, innych instytucji w zakresie przeciwdziałania przemocy

-zwiększenie świadomości społecznej dot. możliwości wsparcia i pomocy dziecku i rodzinie w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej

-uzyskanie wiedzy na temat rozmiaru środowisk zagrożonych przemocy domowej

-podniesienie jakości usług w zakresie pomocy dziecku i rodzinie

-wzrost poziomu wiedzy na temat skutków stosowania przemocy

-wzrost poczucia bezpieczeństwa osób zagrożonych przemocą

c.) Wskaźniki

- liczba rozpowszechnionych informacji o instytucjach, placówkach, organizacjach
- liczba szkoleń/kampanii w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, a kierowanych do odbiorców programu
- liczba ilości złożonych „Niebieskich kart”
- ilość osób korzystających ze specjalistycznego poradnictwa w PIK
- liczba osób biorących udział w „Szkole dla rodziców i wychowawców”
- liczba edycji „Szkoly dla rodziców i wychowawców”

V Adresaci programu

Program służących działaniom profilaktycznym mający na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową w powiecie rybnickim jest kierowany do:

- rodzin zagrożonych zjawiskiem przemocy domowej
- rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych
- ofiar przemocy domowej, w szczególności dzieci
- pracowników jednostek pomocowych wspierających dziecko i rodzinę, a działających na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej
- pracowników szkół, przedszkoli, żłobków
- dzieci, młodzieży
- przedstawicieli władz lokalnych, instytucji i służb pracujących na rzecz dzieci i rodzin

VI Czas realizacji programu

Program służących działaniom profilaktycznym mający na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową w powiecie rybnickim będzie realizowany w okresie od 2024 roku do 2028 roku.

VII Źródła finansowania programu

Program służących działaniom profilaktycznym mający na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod

wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową w powiecie rybnickim będzie finansowany ze środków własnych podmiotów realizujących program. W przypadku możliwości aplikowania o ośrodki zewnętrzne na w/w program, realizator będzie sięgał o dostępne dofinansowanie.

VIII Monitoring i sprawozdawczość

Monitoring programu odbywać się będzie w okresach rocznych. Kierownik sporządzi sprawozdanie z realizacji programu w oparciu o coroczne dane podmiotów zaangażowanych w jego realizację. Sprawozdanie będzie stanowiło integralną część rocznego sprawozdania z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Rybniku.

WYKAZ

PODMIOTY ŚWIADCZĄCE POMOC MIESZKAŃCOM POWIATU RYBNICKIEGO

L.P.	NAZWA PLACÓWKI	ADRES
1.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Rybniku	ul. 3 Maja 31 44-200 Rybnik
2.	Punkt Interwencji Kryzysowej	ul. 3 Maja 31 44-200 Rybnik
3.	Komenda Rejonowa Policji w Rybniku,	Plac Armii Krajowej 5 44-200 Rybnik
4.	Komisariat Policji w Czerwionce-Leszczynach	ul. 3-go Maja 40 44-230 Czerwionka-Leszczyzny
5.	Komisariat Policji w Gaszowicach	ul. Rydułtowska 2 44 – 293 Gaszowice
6.	Komisariat Policji w Rybniku – Boguszowicach	ul. Osiedle Południe 37A 44-253 Boguszowice
7.	Prokuratura Rejonowa w Rybniku	ul. Chrobrego 41 44-200 Rybnik
8.	Sąd Rejonowy w Rybniku	Plac M. Kopernika 2, 44-200 Rybnik
9.	OPS w Czerwionce-Leszczyzny	ul. 3 Maja 36b 44-230 Czerwionka-Leszczyzny
10.	OPS w Gaszowicach	ul. Rydułtowska 1 44-293 Gaszowice

11.	GOPS w Świerklanach	ul. Kościelna 85 44-266 Świerklany
12.	OPS w Jejkowicach	ul. Szkolna 6 44-290 Jejkowice
13.	OPS w Lyskach	ul. Sikorskiego 2 44-295 Lyski
14.	GKRPA w Czerwione-Leszczynach	ul. Wolności 2A 44-230 Czerwionka-Leszczyny
15.	GKRPA w Gaszowicach	UL. Rydułtowska 1 44-293 Gaszowice
16.	GKRPA w Jejkowicach	ul. Główna 38 a 44 – 290 Jejkowice
17.	GKRPA w Lyskach	ul. Sportowa 1 44 – 295 Nowa Wieś
18.	GKRPA w Świerklanach	ul. Kościelna 85, 44-266 Świerklany
19.	Zespół Interdyscyplinarny	ul. 3 Maja 36 b, 44-230 Czerwionka – Leszczyny
20.	Zespół Interdyscyplinarny	ul. Rydułtowska 1, 44-293 Gaszowice
22.	Zespół Interdyscyplinarny	ul. Sikorskiego 2, 44-295 Lyski

23.	Zespół Interdyscyplinarny	ul. Kościelna 85, 44-266 Świerklany
24.	Kliniczny Szpital Psychiatryczny SPZOZ w Rybniku	ul. Gliwicka 33 44-200 Rybnik

